

สนธิสัญญา  
ระหว่าง  
ราชอาณาจักรไทย  
กับ  
สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี  
เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนต่างตอบแทน

ราชอาณาจักรไทยและสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า "ภาคีคู่สัญญา")

ปรารถนาที่จะขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างรัฐทั้งสอง

เจตนาที่จะสร้างภาวะอันเอื้ออำนวยสำหรับการลงทุนของผู้ลงทุนของรัฐฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดในดินแดนของรัฐอีกฝ่ายหนึ่ง

ยอมรับว่าการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนเช่นว่านั้น จะมีส่วนช่วยกระตุ้นการริเริ่มธุรกิจของเอกชน และเพิ่มพูนความเจริญรุ่งเรืองของประเทศทั้งสอง

ได้ตกลงกัน ดังต่อไปนี้

ข้อ 1  
คำนิยาม

เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งสนธิสัญญานี้

1. คำว่า "การลงทุน" ให้ประกอบด้วยสินทรัพย์ทุกประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้รวมถึงแต่ไม่จำกัดเฉพาะ

(ก) สิ่งหามิทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ ตลอดจนทรัพย์สินอื่นใด เช่น  
จำนวน สิทธิยัดหน่วง และจำนวน

(ข) หุ้นของบริษัทและผลประโยชน์ชนิดอื่นในบริษัท

(ค) สิทธิเรียกร้องให้ชดใช้เงินที่ใช้สำหรับการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ หรือ สิทธิเรียกร้องให้ปฏิบัติตามซึ่งมีมูลค่าทางเศรษฐกิจ

(ง) สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร สิทธิบัตรแบบผลิตภัณฑ์ แบบอุตสาหกรรม เครื่องหมายการค้า ชื่อการค้า และความลับทางการค้าและธุรกิจ กระบวนการทางเทคนิค ความรู้ความชำนาญและค่าความนิยม

(จ) สัมปทานทางธุรกิจภายใต้กฎหมายมหาชน รวมทั้ง สัมปทานในการค้นหา สกัดและแสวงประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ

การเปลี่ยนแปลงรูปแบบของสินทรัพย์ที่นำมาลงทุน จะไม่มีผลกระทบต่อการจัดประเภทของสินทรัพย์นั้นให้เป็นการลงทุน โดยมีเงื่อนไขว่าการลงทุนที่มีการเปลี่ยนแปลงเช่นว่านั้น ได้รับความเห็นชอบโดยภาคีสัญญาที่เกี่ยวข้อง หากกำหนดไว้เช่นนั้นโดยกฎหมายและข้อบังคับของภาคีสัญญา

2. คำว่า "ผลตอบแทน" หมายถึง จำนวนเงินซึ่งได้รับจากการลงทุนตามระยะเวลาที่แน่นอน เช่น กำไร เงินปันผล ดอกเบี้ย ค่าสิทธิหรือค่าธรรมเนียม

3. คำว่า "ผู้ลงทุน" สำหรับภาคีสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด หมายถึง

(ก) บุคคลธรรมดา ซึ่ง

- ในส่วนที่เกี่ยวกับราชอาณาจักรไทย ถือว่าเป็นคนชาติตามความหมายของกฎหมายที่ใช้บังคับของราชอาณาจักรไทย และ

- ในส่วนที่เกี่ยวกับสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี คือ คนเยอรมันตามความหมายของกฎหมายพื้นฐานของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

(ข) นิติบุคคล รวมถึงบริษัท บรรษัท สมาคมธุรกิจและองค์กรอื่นๆ ที่มีและไม่มีสภาพนิติบุคคล ซึ่งก่อตั้งหรือจัดตั้งขึ้นโดยวิธีอื่นใดโดยถูกต้องภายใต้กฎหมายของภาคีสัญญานั้น และมีสำนักงานในดินแดนของภาคีสัญญานั้น

4. คำว่า "สกุลเงินตราที่ใช้โดยเสรี" หมายถึง สกุลเงินตราที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศกำหนดเป็นคราวๆ ว่า เป็นสกุลเงินตราที่ใช้ได้โดยเสรี ตามข้อบทของความตกลงกองทุนการเงินระหว่างประเทศรวมถึงข้อแก้ไขในภายหลัง

5. คำว่า "ดินแดน" สำหรับภาคีสัญญาของแต่ละฝ่าย หมายถึง ดินแดน ภายใต้อธิปไตยของภาคีสัญญาดังกล่าว รวมทั้งทะเลอาณาเขต ใกล้เคียง และเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ที่ภาคีสัญญาใช้สิทธิอธิปไตยและเขตอำนาจตามกฎหมายระหว่างประเทศ

## ข้อ 2

### การยอมรับ การคุ้มครอง และการประติบัติต่อการลงทุน

1. ภาคีสัญญาแต่ละฝ่ายจะให้การส่งเสริมการลงทุนโดยผู้ลงทุนของภาคีสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งในดินแดนของตน ให้มากที่สุดเท่าที่จะสามารถกระทำได้ และยอมรับการลงทุนเช่นว่านั้นตามกฎหมายและข้อบังคับของตน

2. สนธิสัญญานี้จะใช้บังคับเฉพาะกับการลงทุนที่ได้รับความเห็นชอบเป็นการเฉพาะเป็นลายลักษณ์อักษรโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ หากกำหนดไว้เช่นนั้นโดยกฎหมายและข้อบังคับของภาคีสัญญานั้น

3. ภาคีสัญญาแต่ละฝ่ายจะให้การปฏิบัติที่เป็นธรรมและเที่ยงธรรมและให้การคุ้มครองอย่างเต็มที่ในทุกกรณีแก่การลงทุนเช่นว่านั้น และผลตอบแทนของการลงทุนนั้นโดยผู้ลงทุนของภาคีสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งในดินแดนของตน

4. ภาคีสัญญาไม่ว่าฝ่ายใด จะไม่กระทำการใดๆ ที่ก่อให้เกิดผลเสียหายด้วยมาตรการตามอำเภอใจ หรือที่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ การได้รับ หรือการจำหน่ายจ่ายโอนการลงทุนของผู้ลงทุนของภาคีสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งในดินแดนของตน

5. ภายในกรอบของกฎหมายและข้อบังคับของตน ภาคีสัญญาจะให้การพิจารณาอย่างเห็นอกเห็นใจในการอนุญาตเข้าเมือง และการพำนักอยู่ในดินแดนของคนของภาคีสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่ประสงค์จะเข้ามาในดินแดนของภาคีสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน และจะให้การปฏิบัติเช่นเดียวกันสำหรับบุคคลที่ได้รับการจ้างของภาคีสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนที่ประสงค์จะเข้ามาในดินแดนของภาคีสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งและพำนักอยู่ในดินแดนดังกล่าวเพื่อการทำงาน คำขอใบอนุญาตทำงานจะได้รับการพิจารณาอย่างเห็นอกเห็นใจด้วยเช่นกัน

6. ผู้ลงทุนของภาคีสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด มีอิสระที่จะเลือกวิธีการขนส่งระหว่างประเทศในการขนส่งคน และ/หรือสินค้าทุนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการลงทุนตามความหมายของสนธิสัญญานี้ โดยไม่กระทบต่อสิทธิและข้อผูกพันที่เกิดจากความตกลงทวิภาคีหรือความตกลงพหุภาคีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีผลผูกพันต่อภาคีสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด

### ข้อ 3

#### การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติและเยี่ยงชาติที่ได้รับการอนุเคราะห์ยิ่ง

1. ภาคีสัญญาไม่ว่าฝ่ายใด จะไม่ให้การปฏิบัติในดินแดนของตนแก่การลงทุนที่เป็นกรรมสิทธิ์ของหรือควบคุมโดยผู้ลงทุนของภาคีสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งที่ด้อยกว่าการปฏิบัติที่ให้แก่การลงทุนของผู้ลงทุนของตนเองหรือการลงทุนของผู้ลงทุนของรัฐที่สามใดๆ

2. ภาคีสัญญาไม่ว่าฝ่ายใด จะไม่ให้การปฏิบัติแก่ผู้ลงทุนของภาคีสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งในดินแดนของตน เกี่ยวกับกิจกรรมของผู้ลงทุน เช่น การจัดการ การบำรุงรักษา การไว้ การได้รับ หรือการจำหน่ายจ่ายโอนการลงทุนของผู้ลงทุนในดินแดนของตน ที่ด้อยไปกว่าการปฏิบัติที่ให้แก่ผู้ลงทุนของตนเองหรือผู้ลงทุนของรัฐที่สามใดๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระทำดังต่อไปนี้ให้ถือเป็น "การปฏิบัติที่ด้อยกว่า" ตามความหมายของข้อนี้ คือ การปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียมกันในกรณีของการจำกัดการซื้อวัตถุดิบหรือวัสดุเสริม หรือการซื้อพลังงาน หรือเชื้อเพลิง หรือการซื้อปัจจัยการผลิตหรือการดำเนินการชนิดใดๆ การปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียมกันในกรณีของการขีดขวางการออกสู่ตลาดของผลิตภัณฑ์ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมาตรการอื่นใดที่มีผลคล้ายคลึงกัน มาตรการต่างๆ ที่ใช้เนื่องจากเหตุผลของความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยของสาธารณะ การสาธารณสุขและศีลธรรม จะไม่ถือเป็น "การปฏิบัติที่ด้อยกว่า" ภายในความหมายของข้อนี้

3. การปฏิบัติเช่นนั้นจะไม่ครอบคลุมถึงสิทธิพิเศษที่ภาคีสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดให้แก่ผู้ลงทุนของรัฐที่สามด้วยเหตุที่ภาคีสัญญานั้นเป็นสมาชิกหรือเข้าร่วมกับสหภาพเศรษฐกิจ สหภาพศุลกากร เขตการค้าเสรี ความตกลงชั่วคราวที่จะนำไปสู่การจัดตั้งของสหภาพศุลกากร หรือเขตการค้าเสรี หรือรูปแบบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอื่นใดที่คล้ายคลึงกัน

4. การปฏิบัติที่ให้ภายใต้ข้อนี้จะไม่ใช้กับประโยชน์ที่ภาคีสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งให้แก่ผู้ลงทุนของรัฐที่สาม โดยผลของความตกลงเพื่อเว้นการเก็บภาษีซ้อน หรือความตกลงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเก็บภาษี

5. บทบัญญัติของข้อนี้ไม่ผูกพันภาคีสัญญาที่จะต้องให้สิทธิพิเศษทางภาษี การยกเว้นภาษี และการลดภาษีแก่ผู้ลงทุนที่มีถิ่นที่อยู่ในดินแดนของภาคีสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งตามกฎหมายภาษีของภาคีสัญญานั้นจะให้แก่ผู้ลงทุนที่มีถิ่นที่อยู่ในดินแดนของตนเท่านั้น

#### ข้อ 4

##### การคุ้มครองและค่าทดแทน

1. การลงทุนโดยผู้ลงทุนของภาคีสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด จะได้รับการคุ้มครอง และความมั่นคงอย่างเต็มที่ในดินแดนของภาคีสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง

2. การลงทุนโดยผู้ลงทุนของภาคีสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะไม่ถูกเวนคืน ถูก โอนเป็นของรัฐ หรือตกอยู่ภายใต้บังคับโดยตรงหรือโดยอ้อมของมาตรการอื่นใดที่มีผลกระทบเทียบเท่ากับการเวนคืน หรือการโอนเป็นของรัฐในดินแดนของภาคีสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง เว้นแต่เพื่อประโยชน์สาธารณะและมีค่าทดแทน ค่าทดแทนเช่นว่านั้นจะต้องเท่ากับมูลค่าของการลงทุนที่ถูกเวนคืนในทันที ก่อนวันที่การดำเนินการหรือคำขู่ว่าจะดำเนินการเวนคืน โอนเป็นของรัฐ หรือมาตรการที่เทียบเท่ากัน จะเป็นที่รับทราบของสาธารณะ ค่าทดแทนจะต้องมีการชำระโดยไม่ล่าช้า และให้รวมถึงดอกเบี้ย ในอัตราตลาดการกู้ยืมตั้งแต่วันที่ครบกำหนดการชำระจนถึงวันที่ชำระจริง ค่าทดแทนจะต้องสามารถ จัดให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถโอนได้โดยเสรี ให้จัดเตรียมการอย่างเหมาะสมในเวลาหรือ ก่อนเวลาที่มีการเวนคืน การโอนเป็นของรัฐ หรือการมีมาตรการที่เทียบเท่าเพื่อให้มีการกำหนด และชำระค่าทดแทนเช่นว่านั้น ความถูกต้องตามกฎหมายในการเวนคืน การโอนเป็นของรัฐ หรือ มาตรการที่เทียบเท่า รวมทั้งค่าทดแทนจากการกระทำนั้น จะต้องให้มีการทบทวนได้โดยกระบวนการทางกฎหมายที่ถูกต้องตามคำร้องขอของผู้ลงทุนที่ได้รับผลกระทบ

3. ผู้ลงทุนของภาคีสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งซึ่งการลงทุนของตนประสบความ สูญเสียในดินแดนของภาคีสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง อันเนื่องมาจากสงคราม หรือการขัดกันด้วยอาวุธอื่น ๆ การปฏิวัติ ภาวะฉุกเฉินแห่งชาติ หรือการก่อกบฏ จะได้รับการประคับประคองโดยภาคีสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งที่ ว่านั้น ที่ไม่ด้อยกว่าที่ภาคีสัญญาฝ่ายหลังได้ให้แก่ผู้ลงทุนของตน เกี่ยวกับการช่วยให้คืนสู่สภาพเดิม การชดเชยค่าเสียหาย ค่าทดแทน หรือการพิจารณาเกี่ยวกับสิ่งมีค่าอื่น ๆ การชำระเช่นว่านั้นจะต้องโอน ได้โดยเสรี

4. ผู้ลงทุนของภาคีสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะได้รับการประคับประคองชาติที่ ได้รับการอนุเคราะห์ในดินแดนของภาคีสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในข้อนี้

ข้อ 5  
การโอนโดยเสรี

1. ภาคีสัญญาแต่ละฝ่ายจะให้การประกันต่อผู้ลงทุนของภาคีสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งให้สามารถโอนการชำระเงินที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนได้โดยเสรีในสกุลเงินตราที่สามารถใช้ได้โดยเสรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้รวมถึง แต่ไม่จำกัดเฉพาะ

(ก) จำนวนเงินต้นและเงินเพิ่มเติมเพื่อใช้รักษาหรือเพิ่มการลงทุน

(ข) ผลตอบแทนต่าง ๆ

(ค) การชำระคืนเงินกู้

(ง) เงินที่ได้รับจากการเลิกลงทุน หรือการขายการลงทุนทั้งหมด

หรือบางส่วน

(จ) ค่าทดแทนที่กำหนดไว้ในข้อ 4

2. การโอนการชำระเงินภายใต้ข้อ 4 (2) หรือ (3) ข้อ 5 และ 6 จะกระทำโดยสกุลเงินตราที่สามารถใช้ได้โดยเสรี โดยไม่ล่าช้าในอัตราแลกเปลี่ยนตลาดที่ใช้ในวันที่ทำการโอนให้ถือว่าการโอนเงินได้กระทำโดย "ไม่ล่าช้า" หากมีผลภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามปกติสำหรับการปฏิบัติตามขั้นตอนโอนให้เสร็จสิ้น ระยะเวลาดังกล่าวจะเริ่มตั้งแต่วันที่ได้มีการยื่นคำร้องขอที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง และไม่ว่าในกรณีใดๆ ไม่อาจเกินกว่าสองเดือน

3. หากในกรณีที่ไม่มีตลาดอัตราแลกเปลี่ยนต่างประเทศ ให้ใช้อัตราแลกเปลี่ยนผสมที่ได้จากอัตราแลกเปลี่ยนต่างๆ ซึ่งใช้โดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศในวันที่มีการชำระสำหรับการแปลงสกุลเงินที่เกี่ยวข้องเป็นสิทธิการถอนเงินพิเศษ

## ข้อ 6

### การรับช่วงสิทธิ

หากภาคีสถัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งชำระเงินให้แก่ผู้ลงทุนใด ๆ ของตน ภายใต้การประกันความเสี่ยงที่มีค่าใช้จ่ายพาณิชย์ที่ตนรับไว้ที่เกี่ยวกับการลงทุนที่สร้างขึ้นในดินแดนของภาคีสถัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง ภาคีสถัญญาฝ่ายหลัง โดยไม่กระทบถึงสิทธิของภาคีสถัญญาฝ่ายแรกตามข้อ 9 จะยอมรับการมอบสิทธิหรือข้อเรียกร้องใด ๆ ของผู้ลงทุนดังกล่าวต่อภาคีสถัญญาฝ่ายแรก ไม่ว่าจะภายใต้กฎหมายหรือโดยนิติกรรม ภาคีสถัญญาฝ่ายหลังจะยอมรับการรับช่วงสิทธิของภาคีสถัญญาฝ่ายแรกในสิทธิหรือข้อเรียกร้อง (ข้อเรียกร้องที่ได้รับมอบ) เช่นว่านั้น ที่ภาคีสถัญญานั้นมีสิทธิที่จะยืนยันในขอบเขตเดียวกันกับผู้ที่ตนรับช่วงสิทธิมา ในส่วนที่เกี่ยวกับการโอนการชำระเงินโดยผลของข้อเรียกร้องที่ได้รับมอบดังกล่าว ข้อ 4 (2) และ (3) รวมทั้ง ข้อ 5 จะใช้บังคับโดยอนุโลม

## ข้อ 7

### การใช้บังคับกฎเกณฑ์อื่น

1. หากกฎหมายและข้อบังคับของภาคีสถัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศซึ่งมีอยู่ในปัจจุบันหรือมีขึ้นหลังจากนี้ระหว่างภาคีสถัญญาเพิ่มเติมจากสนธิสัญญานี้ มีบทบัญญัติไม่ว่าเป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะที่ให้การประติบัติแก่การลงทุนของผู้ลงทุนของภาคีสถัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง เป็นคุณกว่าที่บัญญัติไว้โดยสนธิสัญญานี้ บทบัญญัติเช่นว่านั้นจะมีผลเหนือสนธิสัญญานี้ในขอบเขตเท่าที่เป็นคุณกว่า

2. ภาคีสถัญญาแต่ละฝ่ายจะปฏิบัติตามพันธกรณีอื่นใดที่ตนได้รับไว้ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนโดยผู้ลงทุนของภาคีสถัญญาอีกฝ่ายหนึ่งในดินแดนของตน

## ข้อ 8

### ขอบเขตของการใช้บังคับ

สนธิสัญญานี้จะใช้บังคับด้วยเช่นกันกับการลงทุนซึ่งได้รับความเห็นชอบที่กระทำก่อนการมีผลบังคับใช้ของสนธิสัญญานี้ โดยผู้ลงทุนของภาคีสถัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในดินแดนของภาคีสถัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง โดยสอดคล้องกับกฎหมายและข้อบังคับของภาคีสถัญญาฝ่ายหลัง

ข้อ 9

การระงับข้อพิพาทระหว่างภาคีคู่สัญญา

1. ข้อพิพาทระหว่างภาคีคู่สัญญาที่เกี่ยวข้องกับการตีความหรือการใช้อำนาจของสนธิสัญญานี้ ควรระงับโดยรัฐบาลของภาคีคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้
2. หากข้อพิพาทไม่สามารถระงับได้ด้วยวิธีดังกล่าว ให้เสนอข้อพิพาทนั้นต่อศาลอนุญาโตตุลาการได้ตามคำร้องของภาคีคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง
3. ศาลอนุญาโตตุลาการเช่นว่านั้น ให้จัดตั้งเป็นการเฉพาะกิจ ดังนี้ ให้ภาคีคู่สัญญาแต่ละฝ่ายแต่งตั้งสมาชิกหนึ่งคน และให้สมาชิกทั้งสองดังกล่าวตกลงกันเพื่อเลือกคนชาติคนหนึ่งของรัฐที่สามเป็นประธาน ซึ่งจะได้รับการแต่งตั้งโดยรัฐบาลของภาคีคู่สัญญาทั้งสอง สมาชิกทั้งสองดังกล่าวจะต้องได้รับการแต่งตั้งภายในสองเดือน และประธานภายในสามเดือนนับแต่วันที่ภาคีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้แจ้งให้แก่ภาคีคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งว่ามีความประสงค์ที่จะยื่นข้อพิพาทต่อศาลอนุญาโตตุลาการ
4. หากการแต่งตั้งเช่นว่านั้นไม่เกิดขึ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดในวรรค 3 ข้างต้น หากไม่มีข้อตกลงอื่นใด ภาคีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอาจเชิญประธานศาลยุติธรรมระหว่างประเทศให้ทำการแต่งตั้งที่จำเป็นนั้นได้ ถ้าประธานเป็นคนชาติของภาคีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด หรือถ้ามีเหตุอย่างอื่นที่ทำให้ประธานไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้ ให้รองประธานของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศทำการแต่งตั้งที่จำเป็นแทน หากรองประธานเป็นคนชาติของภาคีคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือหากรองประธานไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้เช่นกัน ให้สมาชิกของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศที่มีอายุไล่ลำดับถัดไปที่ไม่ใช่คนชาติของภาคีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดทำการแต่งตั้งที่จำเป็น
5. ให้คณะอนุญาโตตุลาการมีคำตัดสินโดยเสียงข้างมากให้คำตัดสินดังกล่าวมีผลผูกพัน ภาคีคู่สัญญาแต่ละฝ่ายจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของสมาชิกของฝ่ายตน และคณะผู้แทนของตนในกระบวนการอนุญาโตตุลาการ สำหรับค่าใช้จ่ายของประธานและค่าใช้จ่ายส่วนที่เหลือ ให้ภาคีคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายรับภาระในส่วนที่เท่ากัน คณะอนุญาโตตุลาการอาจมีข้อบังคับเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่แตกต่างออกไปได้ ในส่วนอื่นที่ทั้งปวงให้คณะอนุญาโตตุลาการกำหนดวิธีพิจารณาของตนเอง



## ข้อ 10

### การระงับข้อพิพาทระหว่างภาคีสัญญาและผู้ลงทุน

1. ข้อพิพาทที่เกี่ยวกับการลงทุนระหว่างภาคีสัญญาและผู้ลงทุนของภาคีสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง ควรระงับอย่างฉันทันทีระหว่างคู่กรณีในข้อพิพาทให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้
2. หากข้อพิพาทไม่สามารถระงับได้ภายในหกเดือนนับตั้งแต่วันที่คู่กรณีในข้อพิพาทฝ่ายใดได้ยกข้อพิพาทขึ้น ให้เสนอข้อพิพาทนั้นต่ออนุญาโตตุลาการตามคำร้องขอของคู่กรณีในข้อพิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เว้นแต่คู่กรณีในข้อพิพาทได้ตกลงกันเป็นอย่างอื่น ให้ใช้บทบัญญัติข้อ 9 (3) ถึง (5) โดยอนุโลม โดยมีเงื่อนไขว่าการแต่งตั้งสมาชิกอนุญาโตตุลาการตามข้อ 9 (3) กระทำโดยคู่กรณีในข้อพิพาทและตราบดีที่ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อ 9 (3) ไม่ได้ได้รับการปฏิบัติตาม และหากไม่มีข้อตกลงเป็นอย่างอื่น คู่กรณีในข้อพิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจเชิญประธานศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศของหอการค้าระหว่างประเทศในกรุงปารีสให้ทำการแต่งตั้งที่จำเป็นได้ ให้คำตัดสินมีผลบังคับใช้ตามกฎหมายภายใน
3. ในระหว่างการดำเนินกระบวนการอนุญาโตตุลาการ หรือการบังคับใช้คำตัดสิน ภาคีสัญญาที่เกี่ยวข้องในข้อพิพาทจะไม่ทำการโต้แย้งว่า ผู้ลงทุนของภาคีสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งได้รับค่าทดแทนภายใต้สัญญาประกันภัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเสียหายทั้งหมดหรือบางส่วน
4. ในกรณีที่ภาคีสัญญาทั้งสองฝ่ายเป็นรัฐภาคีของอนุสัญญาฉบับวันที่ 18 มีนาคม ค.ศ. 1965 ว่าด้วยการระงับข้อพิพาทการลงทุนระหว่างรัฐและคนชาติของรัฐอื่นให้ยื่นข้อพิพาทภายใต้ข้อนี้ระหว่างคู่กรณีที่พิพาทต่ออนุญาโตตุลาการภายใต้อนุสัญญาที่กล่าวถึงข้างต้น เว้นแต่คู่กรณีที่พิพาทจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น ภาคีสัญญาแต่ละฝ่ายประกาศ ณ ที่นี้ ที่จะยอมรับกระบวนการเช่นนั้น

## ข้อ 11

### บทบัญญัติสุดท้าย

1. สนธิสัญญานี้จะต้องมีการให้สัตยาบัน และให้มีการแลกเปลี่ยนสัตยาบันสารโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

2. สนธิสัญญานี้จะมีผลบังคับใช้หนึ่งเดือนหลังจากวันที่มีการแลกเปลี่ยนสัตยาบันสาร เมื่อสนธิสัญญานี้มีผลบังคับใช้ ให้สนธิสัญญาระหว่างราชอาณาจักรไทยและสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนต่างตอบแทน ลงนามเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม ค.ศ. 1961 (ตรงกับปีพุทธศักราช 2504) ล้มสุดลง ให้สนธิสัญญานี้มีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลาสิบปี และหลังจากนั้นให้ต่ออายุโดยมีระยะเวลาไม่จำกัด เว้นแต่จะมีการบอกเลิกเป็นลายลักษณ์อักษรผ่านช่องทางทางการทูตโดยภาคีสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง สิบสองเดือนก่อนการสิ้นสุดอายุของสนธิสัญญานี้ หลังการสิ้นสุดของระยะเวลาสิบปี ภาคีสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจบอกเลิกสนธิสัญญานี้เมื่อใดก็ได้ โดยแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรผ่านช่องทางทางการทูตล่วงหน้าเป็นเวลาสิบสองเดือน

3. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนที่เกิดขึ้นก่อนวันที่สิ้นสุดลงของสนธิสัญญานี้ ให้บทบัญญัติของข้อทั้งหลายข้างต้นมีผลต่อไปเป็นระยะเวลาสิบห้าปี นับแต่วันที่สนธิสัญญานี้สิ้นสุดลง

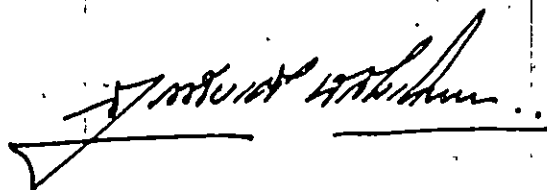
4. สนธิสัญญานี้จะมีผลบังคับใช้ ไม่ว่าจะมีความสัมพันธ์ทางทูตหรือกงสุลระหว่างภาคีสัญญาหรือไม่ก็ตาม

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้าย ซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้อง ได้ลงนามสนธิสัญญานี้

ทำ ณ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน คริสต์ศักราชสองพันสอง คู่กันเป็นสองฉบับ เป็นภาษาไทย ภาษาเยอรมัน และภาษาอังกฤษ ตีพิมพ์ทุกฉบับมีความถูกต้องเท่าเทียมกัน ในกรณีที่มีความแตกต่างในการตีความ ให้ถือภาษาอังกฤษเป็นสำคัญ

สำหรับราชอาณาจักรไทย

สำหรับสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี



(สุรเกียรติ์ เสถียรไทย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ



(อันเดรอุส ฟอน ชเคิซัว)

เอกอัครราชทูต